

SOSYAL BİLGİLER - 5

3. ÖĞRENME ALANI ORTAK MİRASIMIZ

SB.5.3.3. Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa
katkılarını karşılaştırabilme

SB.5.3.3. Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını karşılaştırabilme

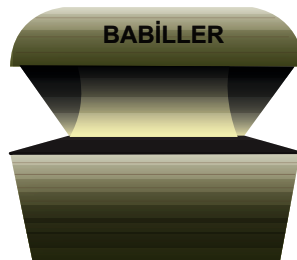
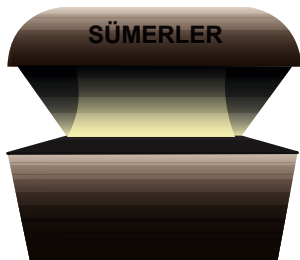
- Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını belirler.
- Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarının benzerliklerini listeler.
- Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarının farklılıklarını listeler

1

Aşağıda Mezopotamya medeniyetlerine ait bazı özellikler karışık olarak verilmiştir. Bu özelliklerin başında verilen numaraları ilişkili oldukları sandıkların içine yerleştiriniz.

- Toplumsal hayatı düzenlemek için “Hammurabi Kanunları” olarak bilinen yazılı kanunları hazırlatmışlardır.
- Tarımdan elde ettikleri ürünleri kayıt altına almak için kullanılan semboller sayesinde çivi yazısını icat etmişlerdir.
- Haberleşmeyi sağlamak için posta teşkilatı oluşturmuşlar ve su ihtiyaçlarını karşılamak için barajlar yapmışlardır.
- Mimaride ileri gitmişler ve başkentlerine Marduk Zigguratı’nı ve İhtar Kapısı’nı inşa etmişlerdir.
- Başkent Ninova’da dünyanın en eski kütüphanelerinden birini kurmuşlardır.
- Ur, Uruk, Nippur gibi önemli şehirleri vardır. “Site” adı verilen bu şehir devletlerinin etrafını surlarla çevirmişlerdir.
- Dünyanın yedi harikasından biri kabul edilen Asma Bahçeleri’ni yapmışlardır.
- Anadolu’daki medeniyetlerle ticaret yaparak burada çok sayıda ticaret kolonisi kurmuşlardır.
- Üçgenin ve dikdörtgenin alanları, küpün hacmi ve bir çemberin 360 derece olduğunu ilk kez hesaplamışlardır.
- Ticari faaliyetler sayesinde çivi yazısını Anadolu’ya tanıtmışlardır.
- Tek merkezden yönetilmişler ve zaman içinde sınırlarını genişleterek Mezopotamya dışındaki coğrafyalara da hâkim olmuşlardır.
- Gılgamış Destanı’nı kil tabletlere yazmışlar ve kil tabletleri krallığa ait ferman, antlaşma veya kanunlar için de kullanmışlardır.

5 SOSYAL BİLGİLER

2

Aşağıda verilen metinleri okuyup ilgili soruları cevaplayınız.

SÜMERLER

Bilinen en eski Mezopotamya medeniyeti olan Sümerlerin ülkesinde Ur, Uruk, Nippur gibi önemli şehirler yer almıştır. "Site" adı verilen bu şehir devletlerini kendi kralları yönetmiş ve şehirlerin etrafı surlarla çevrilmiştir. Sümerlerde ekonomik hayatın temeli tarımdır. Kuraklık ihtimaline karşı ürünün depolanması ve dağıtılması amacıyla tapınaklarını depo olarak da kullanmışlardır. Bu ürünleri kayıt altına almak için kullanılan semboller sayesinde çivi yazısını icat etmişlerdir (MÖ 3200). Matematik alanında önemli gelişmeler kaydeden Sümerlerden günümüze kalan tabletlerde tarihteki ilk çarpma işlemlerine rastlanmıştır. Üçgenin ve dikdörtgenin alanlarını, küpün hacmini ve bir çemberin 360 derece olduğunu hesaplamışlardır.

İYONYALILAR

Yunanistan'dan göç edenler tarafından kurulmuş bir Anadolu medeniyetidir. Şehir devletleri hâlinde yaşamışlardır. Efes, Milet önemli şehirleri arasındadır. Deniz ticaretinde ileri giden İyonyalılar, Akdeniz ve Karadeniz'de koloniler kurmuşlardır. Bilim ve sanatta gelişip Anadolu'da kültür ve medeniyet merkezi hâline gelmişlerdir. Bu durumun oluşmasında İyonyalıların deniz ticareti ile uğraşıp birçok medeniyet ile etkileşim hâlinde olması ve bilimin zengin kişilerce desteklenmesi etkili olmuştur. İyonyada birçok bilim insanı yetişmiştir. Bu bilim insanlarından Hipokrat (tıp), Herodot (tarih), Pisagor (matematik) ilk akla gelenlerdir.

1. Sümer ve İyonyalıların ortak mirasa katkılarını yazınız.

2. Sümer ve İyonyalıların benzer yönlerini yazınız.

3. Sümer ve İyonyalıların farklı yönlerini yazınız.

3

Sevgili öğrenciler, bu etkinlikte sizden ders kitabınızdan yararlanarak Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını belirleyip karşılaştırmanız ve bu mirasın önemini anlamaya çalışmanız beklenmektedir. Yönergeleri takip ederek etkinliği tamamlayınız.

A. Aşağıdaki metni okuyunuz.

“Bugün bir zaman makinesine binip Mezopotamya ve Anadolu'ya gideceksiniz. Her biriniz, bu medeniyetlerle ilgili bilgi toplamakla görevli birer zaman yolcusu olacaksınız. Göreviniz, medeniyetlerin diğer topluluklara nasıl katkıda bulunduğunu öğrenip bunu mektuplarla geleceğe taşımak.”

B. Öğretmeninizin rehberliğinde altı gruba ayrılınız. Gruplardan bazıları “Mezopotamya Yolcuları”, bazıları da “Anadolu Yolcuları” olsun.

C. Grup arkadaşlarınızla, görevli olduğunuz medeniyetin ortak mirasa katkılarını belirlemek için beyin fırtınası yapın.

Örneğin; Mezopotamya Medeniyeti'nin katkıları: Yazının icadı (çivi yazısı), kanunlar (Hammurabi Kanunları), altmışlık sayı sistemi, takvim, sulama sistemleri...

Anadolu Medeniyeti'nin katkıları: Tarım ve hayvancılık, demir işçiliği, ticaret yolları (Kral Yolu), kaya kabartmaları, anıtsal yapılar...

Ç. Grup arkadaşlarınızla birlikte belirlediğiniz katkılardan her biri için aşağıda verilen kutucuğa kısa birer “miras mektubu” oluşturun.

Örneğin; “Merhaba, size Mezopotamya'dan yazıyorum. Burada yazı icat edildi. Yazı sayesinde insanlar düşüncelerini kaydetmeye başladı...”

“Merhaba, size Anadolu'dan yazıyorum. Burada tarımsal faaliyetler gelişmeye başladı. İnsanlar yerleşik hayata geçiyor ve topluluklar kurmaya başlıyorlar...”

5 SOSYAL BİLGİLER

D. Grup olarak sırayla mektuplarınızı okuyun.

E. Diğer grupların mektupları hakkında fikirlerinizi söyleyiniz ve arkadaşlarınızla konu hakkında kısa bir tartışma yapınız. Tartışmalar sırasında şu soruları sözlü olarak cevaplayınız:

1. Medeniyetlerin insanlığa sundukları katkılar arasındaki benzerlikler nelerdir?
2. Medeniyetlerin insanlığa sundukları katkılar arasındaki farklılıklar nelerdir?
3. Bu katkılar günümüzde nasıl kullanılıyor?
4. Eğer bu medeniyetler olmasaydı, bugün hayatımızda ne gibi eksiklikler olurdu?

